מסורת השס

נאכל לנפשם. ליום תשיעי לאפייתו: **נאפה בערב שבת.** זו מסדרין אותן למחר ונשבת הבאה מכלקים אותן הרי הוא נאכל לשבת הבאה ליום תשיעי לאפייתו: **אל י"ט בערב שבת.** ולא היו יכולין לאפות דבר שלא לצורך י"ט ואפילו מערב י"ט שהוא חמישי בשבת נאכל לשבת שניה דהייט בעשרה: **שני ימים של ר"ה.** חלו בחמישי ושני כגון שבתו עדים מן המנחה ולמעלה דתנן (ר"ה דף ל:) טהגים אותו היום קודם ולמחר קודם נאפה ברביעי בשבת ונאכל בשבת שניה לאחד עשר וההוא שבת לאו יום טוב הוא דכשהיו בתים עדים לאחר המנחה היו עושין אלול מעובר ומונין מיום שני כדאמרינן שלא היו מקבלין את העדים לקדש בו ביום אא"כ בתים עדים קודם המנחה ואי"ל הוי יום טוב מאי אכיל ליה לאורתא דהוי נאכל ליום ולילה ובקדשים לילה הולכת אחר היום ושני ימים טובים של ר"ה דוקא נקט דבזמן לחם הפנים לא היו שני ימים טובים של גליות: **שלינו דופס.** באפייתו: **נפס ספנים.** לרבי שבת הוא שמסלקין ואוכלין אותו בשבת ואי מדאורייתא נעשין כי"ט בגבולין ומדרבנן הוא דאסור הא במקדש קיימא לן דלא גזרו על הבנות ואמאי איכו דוחה: **לעולם לרבי שבת.** כי"ט אין בהן אלא משום שבות ודקא קשיא לך הכא ליתחרי דאין שבות במקדש: **שבות קרובה.** של י"ט עצמו או של אותה שבת עצמה שלריכה לבו ביום במקדש הוירו: **שבות רחוקה.** לדחות שבות י"ט זה בשביל שבת שניה לא הוירו במקדש: **ולינו דופס אם יום טוב שבעורים.** באפייתו דאיסורא דאורייתא הוא דלא אותר בו אוכל נפש אבל יו"ט אותר בו אוכל נפש והאי אוכל נפש הוא ואע"ג דאיתו לורך לי"ט הרי לורך לשבת דהוא נמי י"ט הלכך בעלמא איסור שבות הוא ובמקדש לא גזור ואע"ג דרחוקה היא: **שפי סלתם.** הבאין בעלרת: **נשנשם.** לפי שאפשרות מערב שבת: **ביום טוב מיבעיא.** אי נמי לא חזו השתא הא חזו לבו ביום ומי גרעי מלרבי שבת של מחר דלכל האי יומא לא חזי ליה דהא סעד כבר אלא לאו שמע מינה אין מותר בי"ט מן התורה אלא דבר הראוי לו אותה שעה ולרבי שבת עצמייהו משום הואיל דאורחים ובהני ליכא למימר הואיל משום דההיא שעתא לא חזי עד שישחטו כבשים עליהן ויזרוק דמן וכיון דהוה אפשר למיעבד מאתמול לא דחי ליה לי"ט מידי דלא חזי ליה: **רבן שמעון בר.** לא גרסי' ביה ואינו דוחה יום טוב דמה ענין יום טוב סמוך לעלרת: **כשבת שמוך.** במס' בילה (דף כ:): **לכם ולא לנכרים.** אבל לגבוה שרי: **ביד רב אסי.** הטעימו תשובה זו לאומרה לרבה משמו: **ספורים בשור וחמור.** משום לא תחרוש וגו': **וסן מוקדשין.** עובר על השור שהוא קדשי מזבח משום לא תעבוד בבכור שורך וכל הקדשים בכבור ועל החמור שהוא קדשי בדק הבית משום לאו דהזיר במעילה דאמרן בפ' כל שעה (לעיל נג.) הזיר במעיל' בחזהר' וגמר חטא חטא מתרומה הרי שנשה לאוין חלוקין ולא חשיב אלא לאוין חלוקין: ושביעית

מנחות קי: ערכין ח:

[שבת קיד:]

[מנחות ק:]

ג"ז שם ערכין ח:

[ביצה כ:]

[שבת כא. כח: מגילה ז:]

מגילה כח:

*נאכל לתשעה. לעשרה ולאחד עשר, לא פחות ולא יותר כיצד: כדרבו לתשעה-נאפה בערב שבת נאכל בשבת לתשעה, חל יום טוב להיות בע"ש נאכל לשבת לעשרה, שני ימים טובים של ראש השנה נאכל לשבת לאחד עשר, *לפי שאינו דוחה לא את השבת ולא את הי"ט ואי אמרת צורכי שבת נעשין בי"ט אמאי לא דחי י"ט א"ל *שבות קרובה התירו, שבות רחוקה לא התירו ולרשב"ג דאמר *משום רבי שמעון בן הסגן דוחה את י"ט ואינו דוחה את יום צום מאי איכא למימר? בהא פליגי מר סבר שבות קרובה התירו שבות רחוקה לא התירו ומר סבר שבות רחוקה נמי התירו אתיב רב מרי *שתי הלחם אינן נאכלות לא פחות משנים ולא יותר על שלשה כיצד: נאפות ערב יום טוב נאכלות ליום טוב לשנים, חל י"ט להיות אחר השבת נאכלות לי"ט לשלשה לפי שאינה דוחה לא את השבת ולא את הי"ט ואי אמרת צורכי שבת נעשין בי"ט השתא דשבת בי"ט שרי, דיום טוב ביום טוב מיבעיא? שאני התם דאמר קרא לכם *לכם ולא לגבוה ולרשב"ג דאמר משום ר"ש בן הסגן דוחה את יום טוב מאי איכא למימר? סבר לה כאבא שאול דאמר *לכם-לכם ולא לנכרים, שלח ליה רב חסדא לרבה ביד רב אחא בר רב הונא מי אמרינן הואיל והא תנן *יש חורש תלם אחד וחייבין עליה משום שמונה לאוין: החורש בשור וחמור והן מוקדשים וכלאים בכרם ושביעית

נאכל לאחד עשר יום. כגון שבתו עדים מן המנחה ולמעלה ביום חמישי דתנגין אותו היום קודם ולמחר קודם כי היכי דלא לזלזלו ביה לשנה הבאה כשיבאו העדים קודם המנחה כדמוכח בריש בילה (דף ה:) ובתרא עיקר ומיניה מכיון יום"כ ויהא יום"כ ביום ז' ואז נאכל לי"ל אבל אם בתו עדים קודם המנחה א"כ למחר ביום ו' חול גמור הוא ויכולין לאפות לחם אחר ביום ו' ולחם הראשון יפדה דאין ההנור מקדש כיון דקסבר דאינו דוחה לא שבת וי"ט כדפריש לעיל: **ואי** אמרת צורכי שבת נעשים בי"ט. תימה לר"י מאי פריך והא רב חסדא לא פליג עליה דרבה אלא שמתיר לבשל בי"ט לשבת כמו שמותר לבשל לבו ביום דקדושה אחת היא כדפ"ה אבל בכה"ג דמייתי לפי' לבו ביום אסורה כדקתני סיפא גבי שתי הלחם ובהא לא אמר רב חסדא שיעשו בי"ט יותר מרבה ונראה לר"י דה"פ לעיל לרבי שבת נעשים בי"ט לאו משום דקדושה אחת היא אלא כלומר הואיל שהיא מלות שבת אם לא יעשנה בי"ט שוב לא יעשנה חשיב כמו אוכל נפש די"ט והשתא פריך שפיר בשלמא לדידי דלא שריא בי"ט לשמחת י"ט אלא בכה"ג שיהא עיקרו משום שמחת י"ט והכא ליכא שמחת י"ט וגבי שתי הלחם נמי אין עיקרו לשמחת י"ט אלא עיקרו משום זבח אלא לדידך דאמרת לורכי שבת נעשים בי"ט וכל דבר שהוא מלוה ולריך לעשות בי"ט שאין לו זמן אחר הכא אמאי לא דחי י"ט וכן נראה לקמן גבי שתי הלחם ורש"י פי' גבי שתי הלחם דלרבה א"ש דלא שייכא הואיל משום דההיא שעתא לא חזו עד שישחטו עליהם כבשים ויזרוק דמן וקשה לר"י לפירושו כיון דהגמרא אינה יודעת חילוק בין גבוה להדיוט וכי בשביל שלא יהא עכשיו ראוי לאע"פ שיהא ראוי לבו ביום יהא אסור הלא כשאופה המיסה לאורחים אינה ראויה עד שהאפה ושלמי חגיגה שמותר לשוחטן אע"פ שאסורים עד שיזרוק דמן ושחט בהמתו נמי בשעת שחיטה אינה ראויה אלא כיון שמותר אחר זמן לבו ביום לאו חסרון הוא וא"כ תיקשי נמי לרבה ומיהו י"ל לפ"ה דשתי הלחם אין להם שום חסרון בגופו:

ולר"ש ב"ג דאמר דוחה י"ט. בשלמא לדידי דאמינא דסבירא ליה לת"ק דלורכי שבת אינן נעשים בי"ט איכא למימר דבהא פליגי ולא אמירי אלא בדאורייתא וקשה לך מת"ק אי נמי אומר רשב"א דאיכא למימר דפליגי דמר סבר אמרי' הואיל ויכול לפדותו ומר סבר לא אמרי' הואיל דלא שכיח כדפרי' לעיל אלא לדידך דאמרת דטעמא דת"ק משום שבות רחוקה בהא ליפלוג עליה רשב"ג:

לכם ולא לגבוה. פי' אף ולא לגבוה ודרשינן נמי ולא לנכרי כדמוכח בבילה (דף כ:) דמאן דסבר נדרים ונדבות אין קריבין בי"ט דרים נמי לכם ולא לנכרי נבי אמרו להם בית שמאי לבית הלל הלא כבר נאמר לכם ולא לגבוה:

ומוקדשין. פ"ה דבמוקדשין איכא תרתי בשור עובר משום לא תעבוד בבכור שורך וחמור שהוא קדשי בדק הבית חייב משום מעילה ובחנם דחק דבשור גופיה מיחייב משום מעילה אם הוא עולה או חטאת וקשה לר"י דבפרק בתרא דמכות (דף כב.) אמר מידי דאיתא בשאלה לא קתני ופריך והרי הקדש ומשני בבכור ופריך והרי מזיר והשתא מחמור הוה ליה לאקשויי לפ"ה כיון דאיירי בחמור הקדש וע"ק לפי' ליתשוב נמי כלאי זרעים ולוקמא כגון שזרע הרבה מינין בכרם דכי האי גוונא פריך במסכת מכות (דף כא.) לתשוב כמה לאוי ונראה לר"י דלא חשיב לאו דמעילה דלא הכי לאוי דלקי עלייהו לחריסה כל שהוא אבל אלאו דמעילה לא לקי עד שיחרוש בשוה פרומה וכלאי הכרם מפרש ר"י דחשיב תרי לאוי משום כלאי זרעים ומשום כלאי כרם וכן משמע כפי' מדלא קתני כלאי הכרם אלא כלאים בכרם והא דאמר רבי יאשיה אינו חייב עד שיזרע חטה ושעורה וחרגן במפולת יד לאו משום דליה ליה כלאי זרעים אלא אינו חייב משום כלאי הכרם קאמר וכן משמע בירושלמי דקאמר על דעתיה דר' יאשיה כתיב שדך לא תזרע כלאים לאיזה דבר נאמר לא תזרע כרמך כלאים פי' כיון דבלא חרגן מיחייב משום שדך ומשני שאם התרו בו משום שדך לוקה ומשום כרמך לוקה וכן משמע בפ' אותו ואת בנו (חולין פב.) דקאמר הזורע כלאים כלאים לוקה ופריך כלאים כלאים למה לי ומסיק מילתא אגב אורחיה קמשמע לן דאיכא תרי גווני כלאים לאפוקי מדרבי יאשיה דאמר עד שיזרע חטה וכו' וקא משמע לן דכי זרע חטין וחרגן ושעורה וחרגן נמי חייב ומדלא נקט חטה ושעורה אלא חטה וחרגן משמע דרבי יאשיה מודה בחטה ושעורה דלוקה משום כלאי זרעים והא דאמרינן בפרק בתרא דבכורות (דף יד.) דתירוש ויאהר אין תורמין מזה על זה מדכתיב כל אבב יאהר וכל אבב תירוש ודגן הן אבב לזה ואבב לזה אבב תירוש ויאהר תירוש ודגן דגן ודגן מכין אמרת קל וחומר וכו' ולרבי יאשיה מייתי לה הכי מה תירוש ויאהר שאינם כלאים זה עם זה אפילו

עין משפט נר מצוה

לב א מיי' פ"ה מהל' תמידין וקרבן מוסף עשין קל:
לד ב מיי' פ"א שם הל' ח סמג עשין רח:

רבינו חננאל

קודם שתפות נבלה ואר אשר לכיות בשר בלא שחיטה וכי קא שחיט לאכילה קא שחיט ואקשי' אהא דאמרי' מדאורייתא יום טוב מכין לשבת אינו התנן בבנחות פי"א לחם הפנים נאכל לתשעה לעשרה לאחד עשר לא פחות ולא יותר כו' וקתני סיפא לפי שאינה דוחה לא את השבת ולא את יום טוב ושני' שבות קרובה התירו שבות רחוקה לא התירו כלומר יום טוב מכין לשבת שהוא אחריו אבל בלחם הפנים אינו מותר באכילה אלא לשבת הבאה שהיא שבת רחוקה לא התירה תורה ולרשב"ג דאמר משום ר' שמעון בן הסגן לחם הפנים דוחה יום טוב ואינו דוחה את יום צום כלומר אם חל יום הכפורים ערב שבת אינו דוחה אפיית לחם הפנים יום צום בטו שדוחה יום טוב קסבר אפי' שבת רחוקה התירו. ומתיב רב מרי משתי הלחם ואי אמרת יום טוב מכין לשבת יום טוב ליום טוב אמאי אינו מכין דתנן בשתי הלחם לפי שאינן דוחות לא שבת ולא יו"ט ומשני' שאני קדשים דאמר קרא יעשה לכם לכם ולא לגבוה ור"ש בן הסגן [סובר] לכם מותר קל"ו לגבוה ומשומה היא: שלח רב חסדא לרבה (בר) [ביד] רב אחא בר הונא ומי אמרינן הואיל והתנן בפ' ואלו הן הלוקין יש חורש תלם אחד וחייב עליו שמונה לאוין ואלו הן החורש בשור וחמור [והן השור והחמור] מוקדשין הייב בשור אחת ובחמור אחר כל אחת בפני עצמו

תת נוסח

1) לחם הפנים
2) ב' הלחם אינם דוחים את השבת

מבנה

◇ רשב"ג

גליון השס

תוס' ד"ה ומוקדשין. ונראה לר"י. עיין נסורי תנן ר"פ דף ד ד"ה מקום: